

Тетяна БОКОЧ,

orcid.org/0000-0002-5891-0256

викладач кафедри прикладної лінгвістики
Ужгородського національного університету
(Ужгород, Україна) *tetiana.bokoch@uzhnu.edu.ua*

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

У статті розглядаються принципи формування іншомовно-мовленнєвої компетенції студентів в сучасних умовах інтернет-комунікації. У зв'язку зі зростанням значення міжнародної співпраці та глобалізації, володіння іноземними мовами стає необхідною компетенцією для фахівців у галузі лінгвістики.

Стаття аналізує останні дослідження та публікації з розвитку іншомовної комунікації у студентів прикладної лінгвістики. Зокрема, розглядаються праці видатних вчених з України та інших країн, таких як Валентина Владимірова, Василя Сіладі, Джейсон Сеноз та Гільд Елізабет Гофф, які зосередились на вивченні процесів формування комунікативної компетенції та розвитку мовленнєвих навичок у студентів.

У статті розглядаються ключові аспекти розвитку іншомовного спілкування, такі як розуміння інтеркультурних аспектів, академічне мовлення, навички слухання та мовного спілкування. Також розглядаються педагогічні підходи та методи, які сприяють ефективному розвитку іншомовної комунікації у студентів прикладної лінгвістики. Педагогічний аспект розвитку іншомовного спілкування є важливою складовою підготовки майбутніх фахівців прикладної лінгвістики. В статті приводяться аргументи та докази відомих науковців, які підтверджують ефективність використання рольових ігор, дискусій та проєктної роботи у процесі навчання іншомовного спілкування.

Висвітлено також важливість розвитку міжкультурної компетенції у майбутніх фахівців прикладної лінгвістики. Здатність розуміти та адаптуватися до культурних особливостей інших країн та народів допоможе майбутнім прикладним лінгвістам ефективніше виконувати свої професійні обов'язки, сприяючи взаєморозумінню та збереженню культурного різноманіття.

Результати досліджень та рекомендації, наведені в статті, можуть бути корисними для викладачів та студентів прикладної лінгвістики, які бажать поліпити свої навички іншомовного спілкування. Розвиток іншомовної комунікації є важливим елементом підготовки майбутніх фахівців прикладної лінгвістики і вимагає системного та комплексного підходу для досягнення успіху в цій галузі.

Ключові слова: комунікативна компетенція, міжкультурна комунікація, практичне використання мови, комунікативно-орієнтоване мислення, педагогічні методи.

Tetyana BOKOCH,

orcid.org/0000-0002-5891-0256

Lecturer at the Department of Applied Linguistics
Uzhhorod National University
(Uzhhorod, Ukraine) *tetiana.bokoch@uzhnu.edu.ua*

DEVELOPMENT OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATION IN FUTURE SPECIALISTS OF APPLIED LINGUISTICS

This article explores the principles underlying the development of foreign language and speech competence among students in the context of contemporary Internet communication. With the increasing significance of international cooperation and globalization, proficiency in multiple languages has become an essential skill for professionals in the field of linguistics. Drawing on recent research and publications, the article specifically focuses on the advancement of foreign language communication skills in students studying applied linguistics. Notably, the works of esteemed scholars including Valentyna Vladimirova, Vasyl Siladi, Jazone Cenoz, and Hild Elisabeth Hoff are examined, as they have made significant contributions to the understanding of communicative competence formation and the enhancement of speaking abilities in students.

The article investigates crucial aspects of foreign language communication development, encompassing intercultural awareness, academic speaking, listening comprehension, and language communication skills. Additionally, pedagogical approaches and methods that effectively foster foreign language communication in students of applied linguistics are explored. Recognizing the pedagogical dimension as integral to the cultivation of foreign language communication, the article presents the substantiated viewpoints and evidence from renowned scholars, validating the efficacy of utilizing role-playing games, discussions, and project work within the language learning process.

The importance of the development of intercultural competence in future specialists of applied linguistics is also highlighted. The ability to understand and adapt to the cultural characteristics of other countries and peoples will help future applied linguists to perform their professional duties more effectively, promoting mutual understanding and preserving cultural diversity.

The research outcomes and recommendations presented in this article hold value for educators and students in the field of applied linguistics seeking to enhance their foreign language communication abilities. Emphasizing the significance of foreign language communication development, this study underscores the need for a systematic and comprehensive approach in the education of future professionals in applied linguistics to achieve success in this domain.

Key words: *communicative competence, intercultural communication, practical language usage, communicative-oriented thinking, pedagogical methods.*

Постановка проблеми. На сьогоднішній день відбуваються значні зміни вимог до рівня та якості вищої освіти. Європейський ринок праці, співробітництво ЗВО, загальноєвропейський додаток до дипломів випускників вищої школи та підготовка фахівців з урахуванням міжнародних вимог та знань іноземної мови сприяють затребуваності знання іноземної мови у професійній діяльності. Вищі навчальні заклади дозволяють як створити цілісну систему безперервного навчання іноземної мови, так і вивчати іноземну мову на якісно новому рівні, орієнтованому на профіль майбутньої спеціальності.

Соціальне замовлення суспільства дозволяє актуалізувати оновлений зміст цільового компонента вивчення іноземної мови: формування іншомовної комунікативної культури, що пов'язане з провідною функцією мови – бути засобом спілкування. Однією з найбільш соціально значущих проблем сучасної педагогіки є формування іншомовної комунікативної культури майбутніх фахівців, у тому числі прикладних лінгвістів.

Готовність і здатність до ефективної іншомовної комунікації дуже важлива для сучасної людини, яка живе в полікультурному світі, взаємодіє з представниками різних культур. В даний час мало просто володіти іноземною мовою. Необхідно розуміти і відчувати культуру, яку ця мова представляє, знати про особливості світосприйняття та світорозуміння носіїв мови, вміти ставати на їхню точку зору, до певної міри навчитися мислити і відчувати як вони. Саме ця здатність і визначає якість та продуктивність іншомовної комунікації, забезпечує продуктивний діалог культур. Така здатність має сформуватися і розвинутися в людини у процесі здобуття освіти, стати її «другою натурою». У відсутності природного іншомовного середовища така здатність може бути сформована у майбутнього фахівця викладачем іноземної мови. Готувати спеціаліста до вирішення цього завдання необхідно осмислено та цілеспрямовано. У той же час цей аспект професійної підготовки недостатньо теоретично та практично розроблено.

Аналіз останніх досліджень та публікацій в галузі розвитку іншомовної комунікації студентів засвідчує активну участь вчених та лінгвістів з України та з-за кордону. Серед видатних дослідників можна відзначити В. Владимирову та В. Сіладі з України, а також Дж. Сеноз та Е. Гофф, які представляють інші країни.

В. Сіладі, доктор філософії з галузі знань освіта, педагогіка, професор та доцент кафедри англійської філології, вивчав процеси навчання іншомовної комунікації у студентів. Його праці, такі як «Іноземна мова у формуванні актуальних професійних навичок та розвитку особистості майбутніх педагогів» (2021) та «Різноманітність підходів до іншомовної підготовки в європейському освітньому середовищі» (2021), розкривають важливі аспекти розвитку іншомовної комунікації.

Значний внесок у розвиток цієї галузі внесла також своєю працею «Комунікативна культура як прояв професійної культури сучасного викладача» (2021) В. Владимірова.

Дж. Сеноз, професор прикладної лінгвістики Університеті Країни Басків в Іспанії, вивчає іншомовної комунікації та мультилінгвістичний підхід до вивчення іноземної мови. У її працях, таких як “Towards a plurilingual approach in English language teaching: Softening the boundaries between languages” (2013) та “Focus on multilingualism as an approach in educational contexts” (2015), розглядаються теоретичні та практичні аспекти розвитку іншомовної комунікації.

Е. Гофф, доцент кафедри англійської дидактики Бергенського університету, також вносить свій внесок у галузь розвитку іншомовної комунікації. Її праці, такі як “Intercultural competence» (2018) та “Rethinking approaches to intercultural competence and literary reading in the 21st century English as a foreign language classroom” (2019), досліджують вплив іншомовної комунікації на академічний успіх студентів.

Це лише кілька прикладів дослідників, які присвятили свою увагу розвитку іншомовної комунікації студентів. Варто зазначити, що галузь цієї

тематики постійно розширюється, і роботи багатьох інших вчених також вносять цінний внесок у розуміння цього процесу.

Мета статті полягає в дослідженні та викладі основного матеріалу щодо розвитку іншомовного спілкування у майбутніх фахівців прикладної лінгвістики, а також проаналізувати педагогічні методи та підходи, які сприяють ефективному розвитку цих навичок. Через поєднання наукових висловлювань, досліджень і практичних прикладів, стаття ставить за мету надати читачам глибоке розуміння процесу розвитку іншомовного спілкування та надати важливі рекомендації щодо підготовки майбутніх фахівців у галузі прикладної лінгвістики.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі іншомовне спілкування є необхідною навичкою для майбутніх фахівців прикладної лінгвістики. Володіння іноземною мовою та комунікативна компетенція мають вирішальне значення для успішної професійної діяльності в умовах глобалізації та міжкультурної взаємодії.

Термін комунікативна компетенція (від лат. *competere* – бути здатним до чогось) був використаний американським лінгвістом Д. Гаймом (D. Hymes, 1972) і спочатку позначав мовну компетенцію, що складається зі здатності індивіда:

- а) розуміти/утворювати необмежену кількість пропозицій, побудованих за їх структурним схемам;
- б) виявляти формальну подібність/відмінність близьких за змістом висловлювань.

З лінгвістики термін було перенесено на соціолінгвістику і методику навчання іноземних мов і розумівся як мовна здатність особистості, тобто сукупність конкретних умінь, необхідних члену мовної спільноти для мовних контактів з іншими та оволодіння мовою як навчальною дисципліною.

Професійно-орієнтована комунікативна компетенція визначається як здатність фахівця здійснювати ефективне іншомовне спілкування, що сприяє успішній професійній діяльності. Мовна компетенція трактується як освоєння необхідних знань про мову як знакову систему та суспільне явище, її устрій, розвиток та функціонування; збагачення словникового запасу та граматичного ладу; формування здатності до аналізу та оцінки мовних явищ і фактів, необхідних знань про лінгвістику як науку; вміння користуватися різними лінгвістичними словниками. Культурознавча компетенція постає як усвідомлення мови як форми вираження національної культури, взаємозв'язку мови та історії народу, національно-культурної специфіки, володіння нормами мовного етикету, культурою міжнаціонального спілкування.

Розвиток іншомовного спілкування має кілька ключових аспектів, які варто враховувати при навчанні майбутніх фахівців прикладної лінгвістики.

По-перше, ефективна міжкультурна комунікація. Згідно з дослідженнями відомого лінгвіста В. Сіладі, успішна міжкультурна комунікація вимагає не лише знання мови, але й розуміння культурних особливостей та контекстуальних факторів (Siladi, V., 2021: 27). Майбутні фахівці прикладної лінгвістики повинні вміти спілкуватися з представниками різних культур та використовувати мовні засоби відповідно до конкретного контексту.

У сучасному світі володіння іноземною мовою не обмежується простою здатністю спілкуватися словами. Воно вимагає глибокого розуміння та відчуття культури, що її вона втілює, а також знання особливостей сприйняття світу та менталітету носіїв цієї мови. Уміння взяти на себе їхню перспективу і розділити спосіб мислення і почуття стає вирішальним фактором у формуванні якісної та продуктивної іншомовної комунікації. Воно забезпечує належний діалог культур та сприяє гармонійному взаєморозумінню. Ця здатність повинна стати невід'ємною частиною особистості та розвиватися протягом всього освітнього процесу, стаючи її «другою натурою».

По-друге, практичне використання мови. Сіладі також підкреслює, що розвиток іншомовного спілкування вимагає практичного використання мови в реальних комунікативних ситуаціях (Siladi, V., 2021: 146). Навчання мові повинно бути орієнтоване на розвиток навичок говоріння, аудіювання, читання та письма. Застосування інтерактивних методів навчання, таких як рольові ігри, дискусії та проектна робота, є ефективним способом стимулювати студентів до активної участі в комунікативних вправах.

Крім того, В. Владимилова зазначає, що практика іноземної мови є ключовим етапом у розвитку комунікативної компетенції студентів, оскільки вона сприяє активному використанню мовних навичок у реальних ситуаціях спілкування (Vladimirova, V., 2021: 52). Це аргументує необхідність систематичного навчання та практичного застосування мови для досягнення високого рівня іншомовного спілкування. Практичне застосування мовних навичок сприяє поглибленню розуміння мови та вмінню використовувати її в реальних комунікативних ситуаціях.

По-третє, розвиток комунікативно-орієнтованого мислення. Професорка Дж. Сенос наголошує, що важливим аспектом розвитку іншомовного

спілкування є розвиток комунікативно-орієнтованого мислення, яке допомагає студентам адаптуватись до різних мовних контекстів та розвиває їх творче мислення (Сеноз, J., 2013: 594). Стимулювання студентів до аргументованого висловлювання своїх думок та сприяння розвитку креативних навичок є важливим завданням при підготовці майбутніх фахівців прикладної лінгвістики.

Професорка Сеноз, у своїй роботі, також наголошує на тому, що навчання комунікативно-орієнтованого мислення є необхідним для студентів прикладної лінгвістики, оскільки воно допомагає студентам прикладної лінгвістики адаптуватись до різних комунікативних ситуацій і ефективно взаємодіяти з мовними спільнотами (Сеноз, J., 2013: 598).

У процесі формування іншомовної комунікативної культури майбутнього спеціаліста необхідно, на наш погляд, акцентувати увагу студентів на порівнянні власної культури та культури мови, що вивчається. Зіставляючи різні концептуальні системи, студенти не тільки набувають «знання про відносну конфігурацію мовних функцій у конкретній парі мов та відмінності у способах їх мовного вираження» (Hoff, H. E., 2018), але й збагачують свою свідомість за рахунок інтерреалізації світу за межами своєї культурної реальності та засобів її структурування, набувають індивідуального досвіду спілкування з чужою лінгвокультурою. Це досягається через участь студентів у міжкультурних екскурсах, інформаційних проєктах.

Якщо врахувати, що будь-який досвід набувається людиною лише у діяльності, то іншомовна комунікативна культура може стати результатом лише інтенсивної пізнавальної діяльності студента, його активної інтелектуальної креативності, використання стратегій самостійного пошуку. Це можливо лише за умов продуктивного варіанта навчальної діяльності.

Таким чином, реалізація ідей міжкультурної комунікації та продуктивної спільної діяльності у професійній підготовці майбутнього спеціаліста дозволяє проєктувати процес формування іншомовної комунікативної культури на основі діалогу культур, співробітництва учасників освітнього процесу, що сприяє набуттю комунікативних умінь та навичок.

Педагогічні аспекти розвитку іншомовного спілкування

Ефективне формування іншомовної комунікативної культури майбутнього спеціаліста протікає успішно при реалізації наступної педагогічної умови – використання методів інтерактивного

навчання на основі реалізації соціокультурного, комунікативно-когнітивного та проєктного підходів.

Як засвідчили дослідження В. Владимирової, Е. Гофф, та інших, використання знань, умінь і навичок засноване на перенесенні, а перенесення, перш за все, залежить від того, наскільки адекватні умови навчання тим умовам, в яких ці знання, уміння та навички передбачається використовувати. Отже, готувати майбутнього фахівця до участі у процесі міжмовної, міжкультурної, міжособистісної комунікації слід за умов міжкультурної комунікації, створюваних під час занять і позааудиторної діяльності.

Однак створювані в рамках навчального процесу мовні та культурні ситуації не можуть бути повністю прирівняні до міжкультурних явищ, оскільки породжуються носіями однієї й тієї культури. Тому, щоб створити реальні ситуації міжкультурної комунікації, допомогти студентам поринути в саму атмосферу традицій, звичаїв та соціальних норм країни мови, що вивчається, у процесі формування іншомовної комунікативної культури необхідно використовувати інтерактивні методи. Такими на наш погляд є дискусійні, ігрові та метод проєктів (WWW-проєкти та E-mail-проєкти та ін.).

Використання у професійній підготовці інтерактивних методів дозволяє створити автентичне віртуальне мовне середовище, включити студентів у реальні ситуації міжкультурної комунікації, набутти індивідуального досвіду спілкування з іншою культурою, що, зрештою, впливає на ефективність формування іншомовної комунікативної культури майбутнього фахівця. Ця умова реалізується через участь студентів в інформаційних та практико-орієнтованих WWW-проєктах, а також особистісних та групових E-mail-проєктах.

У сучасному світі технології та інтернет-ресурси відіграють значну роль у розвитку іншомовного спілкування студентів. Використання цих інструментів стає додатковим стимулом для активного вивчення мови та практики спілкування.

Один із ефективних способів використання технологій у навчанні іншомовної комунікації – це відео уроки. Вони дозволяють студентам зануритися у мовно середовище, спостерігати за реальними ситуаціями спілкування та вчитися природному вживанню мови. Відеоматеріали можуть містити зразки правильної вимови, акцентувати увагу на особливостях мовленнєвого акту, а також демонструвати культурні аспекти, пов'язані з мовою.

Аудіозаписи є ще одним корисним засобом для поглиблення навичок іншомовного спілкування.

Слухання мовних матеріалів, таких як аудіокниги, подкасти, аудіодайджести, допомагає студентам розвивати своє розуміння мовлення на слух, активізувати слуховий аналіз та покращити вимову. Важливим аспектом є використання різноманітних жанрів та тематики, що дозволяє студентам розширити свій лексичний запас та знайомитися зі звичаями та традиціями різних країн.

Онлайн-комунікативні платформи стають все більш популярними у навчанні іншомовного спілкування. Ці платформи дозволяють студентам знайти співрозмовників з різних країн та взаємодіяти з ними в режимі реального часу. Через відеодзвінки, повідомлення або форуми студенти можуть практикувати свої мовні навички, вдосконалювати граматику, розширювати словниковий запас та отримувати зворотний зв'язок від носіїв мови. Цей тип комунікації дозволяє студентам розвинути навички реального спілкування, а також відчувати атмосферу міжкультурного обміну думками та ідеями.

Загалом, використання технологій та інтернет-ресурсів сприяє активному та цікавому навчанню іншомовної комунікації. Ці інструменти доповнюють традиційні методи навчання, дозволяючи студентам практикувати свої мовні навички в реальних ситуаціях та взаємодіяти з носіями мови. Педагогічні аспекти розвитку іншомовного спілкування включають організацію навчального процесу з використанням цих технологій, підтримку студентів у їхньому індивідуальному навчанні та стимулювання активної співпраці та обміну між студентами.

Для досягнення ефективного розвитку іншомовного спілкування у майбутніх фахівців прикладної лінгвістики в межах аудиторного навчання важливо використовувати педагогічні методи та підходи, які сприяють активній участі студентів у комунікативних вправах та практичному застосуванню мови. Деякі з таких методів включають рольові ігри, дискусії та проектну роботу.

Рольові ігри є ефективними педагогічними методами, що активізують мовну практику студентів і допомагають їм розвивати навички спонтанного мовлення. Під час рольових ігор студенти виконують різні комунікативні ролі та взаємодіють у реальних ситуаціях, що сприяє покращенню їх умінь управляти діалогом, адаптуватися до різних мовних контекстів та розвивати навички мовленнєвої взаємодії.

Дискусії також мають важливе значення в педагогічному процесі. Вони стимулюють

студентів до аргументованого висловлювання своїх поглядів та обговорення різних тем. Під час дискусій студенти навчаються слухати й враховувати думки інших, формулювати власні аргументи, а також вдосконалюють навички конструктивного спілкування та переконливого мовлення.

Проектна робота є ще одним важливим педагогічним методом, спрямованим на розвиток іншомовного спілкування. Цей підхід передбачає практичну діяльність студентів у створенні мовних продуктів, таких як презентації, статті, рекламні матеріали тощо. Під час проектною роботи студенти навчаються організовувати інформацію, проводити дослідження, виражати свої думки письмово та вдосконалюють навички письма в іншій мові.

Використання педагогічних методів та технологій, спрямованих на активне вивчення мови та практику спілкування, створює стимулюючу і навчальну атмосферу. Це дозволяє студентам розкрити свій потенціал у галузі іншомовного спілкування, покращити свої мовні навички та розширити знання про мову і культуру. Педагогічні аспекти розвитку іншомовного спілкування є ключовими у формуванні якісної підготовки майбутніх фахівців прикладної лінгвістики та забезпечують їх успішну роботу у глобальному мовному середовищі.

Висновки. Розвиток іншомовного спілкування є невід'ємною частиною підготовки майбутніх фахівців прикладної лінгвістики. Володіння іноземною мовою та комунікативна компетенція є ключовими вміннями, які забезпечують успіх у професійній діяльності. Розвиток міжкультурної компетенції, практичного використання мови та комунікативно-орієнтованого мислення є основними аспектами розвитку іншомовного спілкування. Педагогічні методи та підходи, які активізують студентів та стимулюють їхню участь у комунікативних вправах, сприяють ефективному навчанню іншомовного спілкування.

В цілому, розвиток іншомовного спілкування у майбутніх фахівців прикладної лінгвістики є важливим завданням, яке вимагає постійного дослідження, розробки ефективних педагогічних підходів та впровадження інноваційних методів навчання. Застосування таких підходів сприятиме покращенню підготовки студентів та забезпечить їх успішну професійну кар'єру в галузі прикладної лінгвістики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Владимірова В. І., Шевченко О. М. Комунікативна культура як прояв професійної культури сучасного викладача. *Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей VI Міжнар. наук.-практ. конф.*, м. Полтава, 25–26 листопада 2021 р. Полтава, 2021. С. 50–54.
2. Сіладі В. Іноземна мова у формуванні актуальних професійних навичок та розвитку особистості майбутніх педагогів. *Pedni Véddecké Novinky – 2021: Materiály XVIII Mezinárodní Véddecko – Praktická Konference*. Praha, 2021. P. 26–29.
3. Сіладі В. Різноманітність підходів до іншомовної підготовки в європейському освітньому середовищі. *Молодь і ринок*. 2021. 1 (188). С. 145–149.
4. Cenoz J., Gorter D. Towards a plurilingual approach in English language teaching: Softening the boundaries between languages. *TESOL Quarterly* 47. Issue 3. 2013. P. 591–599. URL. <https://www.matsol.org> (дата звернення: 27.05.2023)
5. Hoff H. E. Intercultural competence. *Teaching English in the 21st century: Central issues in English didactics*. Bergen: Fagbokforlaget. 2018. URL. <https://www.uib.nog> (дата звернення: 27.05.2023)
6. Hoff H. E. Rethinking approaches to intercultural competence and literary reading in the 21st century English as a foreign language classroom (ISBN 823085470X). [Doctoral dissertation, University of Bergen]. Bergen: University of Bergen. 2019. Retrieved from <https://bora.uib.no/handle/1956/20799> (дата звернення: 27.05.2023)
7. Hymes D. On Communicative Competence. *Selected Readings*. Harmondsworth: Penguin. P. 269–293. (Part 2) 1972. URL: <https://www.scirp.org>. (дата звернення: 27.05.2023)

REFERENCES

1. Vladymyrova V. I., Shevchenko O. M. Komunikatyvna kultura yak proiav profesiinoi kultury suchasnoho vykladacha [Communicative culture as a manifestation of the professional culture of a modern teacher]. *Aktualni pytannia lnhvistyky, profesiinoi lnhvodydakyky, psykholohii i pedahohiky vyshchoi shkoly : zb. statei VI Mizhnar. nauk.-prakt. конф.*, m. Poltava, 25–26 lystopada 2021 r. Poltava, 2021. S. 50–54 [in Ukrainian]
2. Siladi V. Inozemna mova u formuvanni aktualnykh profesiinykh navychok ta rozvytku osobystosti maibutnykh pedahohiv [Foreign language in the formation of relevant professional skills and the development of the personality of future educators]. *Redni Véddecké Novinky – 2021: Materiály XVIII Mezinárodní Véddecko – Praktická Konference*. Praha, 2021. P. 26–29 [in Ukrainian]
3. Siladi V. Riznomanitnist pidkhodiv do inshomovnoi pidhotovky v yevropeiskomu osvitnomu seredovyskhi [Diversity of approaches to foreign language training in the European educational environment]. *Molod i rynek*. 2021.1 (188). S. 145–149 [in Ukrainian].
4. Cenoz J., Gorter D. Towards a plurilingual approach in English language teaching: Softening the boundaries between languages. *TESOL Quarterly* 47. Issue 3. 2013. P. 591–599. URL. <https://www.matsol.org>
5. Hoff H. E. Intercultural competence. *Teaching English in the 21st century: Central issues in English didactics*. Bergen: Fagbokforlaget. 2018. URL. <https://www.uib.nog>
6. Hoff H.E. Rethinking approaches to intercultural competence and literary reading in the 21st century English as a foreign language classroom (ISBN 823085470X). [Doctoral dissertation, University of Bergen]. Bergen: University of Bergen. Retrieved from <https://bora.uib.no/handle/1956/20799>
7. Hymes D. On Communicative Competence. *Selected Readings*. Harmondsworth: Penguin, P. 269–293. (Part 2) 1972. URL: <https://www.scirp.org>.